

អលើយ៉ា - លខេដប់បី

ស៊ីស្ទេមបុរាណវិទ្យា

Jeff Pippenger

2023-10-19

នៅក្នុងអត្ថបទមុន យើងបានជួបនឹងអលើយ៉ាជាមួយនឹងបុរេគុតិសាសត្រពិឆ្នាំ 1798 ដល់ 1844។ តាមនិមិត្តសញ្ញា អលើយ៉ាចូលមកក្នុងបុរេគុតិសាសត្រនោះ នៅពេលដលៃវិលៀម មីឡឺ គ្រូវបានលើកឡើងឲ្យប្រកាសសាររបស់ទេវតាទីមួយ។ សុត្តិមម៉ោយនៃសារបែបនេះ កំណត់ឲ្យព្រះវិហារសម្ភោធក្នុងមួយ ដលៃកំពុងប្រមូលឈើពីរដុំ ឬជាតិពីរ ដលៃនឹងក្លាយជាជាតិមួយ នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។

ហើយចូរនិយាយទៅកាន់ពួកគេថា ព្រះអម្ចាស់យហូវ៉ាមានព្រះបន្ទូលដូច្នេះថា៖ មើល
យើងនឹងយកកូនចៅអីស្រាអលែចេញពីចំណោមសាសន៍ទាំងឡាយ
ដល់ពួកគេហោននៃនៃទ្រីនោះ ហើយនឹងប្រមូលពួកគេព័ត្រប់ទីសទី
ហើយនាំពួកគេចូលមកក្នុងស្រុករបស់ខ្លួនវិញ។
ហើយយើងនឹងផ្ទេរឱ្យពួកគេជាសាសន៍តម្លៃយនៃកូនស្រុក
លើកុំនាំទាំងឡាយរបស់អីស្រាអលែ
ហើយនឹងមានសុតចេតនាជាសុតចេលើពួកគេទាំងអស់
ហើយពួកគេនឹងមិនជាពីរសាសន៍ទៀតឡើយ
ក៏នឹងមិនគួរបង់ចំណែកជាពីរនគរទៀតសោះដែរ។
ពួកគេនឹងមិនផ្ទេរឱ្យខ្លួនសោះហែងទៀត ដោយរូបព្រះរបស់ពួកគេ
ឬដោយអំពើគួរសុំអប់រំឱ្យរបស់ពួកគេ ឬដោយការរំលងទាំងអស់របស់ពួកគេឡើយ
តែយើងនឹងសងគ្រោះពួកគេឱ្យរួចពីគ្រប់ទីលំនៅរបស់ពួកគេ
ដល់នៃទ្រីនោះពួកគេហោនបុរីកុតអំពើហាប ហើយនឹងសម្អាតពួកគេឱ្យបរិសុទ្ធ
ដូច្នេះពួកគេនឹងជាបុរាណសុគរុរបស់យើង ហើយយើងនឹងជាព្រះរបស់ពួកគេ។
ហើយដរាប ជាអនកបម្រើរបស់យើង នឹងជាសុតចេលើពួកគេ
ហើយពួកគេទាំងអស់នឹងមានអនកកងរាល់តម្លៃនាក់
ពួកគេក៏នឹងដើរតាមក្រឹត្យវិនិច្ឆ័យរបស់យើង ហើយកាន់តាមបញ្ញត្តិរបស់យើង
ព្រមទាំងបុរិសុតតាម។ ពួកគេនឹងនាំកូនស្រុកដល់យើងហោនបុរាណដល់យ៉ាកុប
ជាអនកបម្រើរបស់យើង គឺជាស្រុកដល់បុរាណរបស់អនករាល់គ្នាហោននៃ
ហើយពួកគេនឹងរស់នៅក្នុងស្រុកនោះ គឺពួកគេទាំងខ្លួនពួកគេ
និងកូនចៅរបស់ពួកគេ និងកូនចៅនៃកូនចៅរបស់ពួកគេជារៀងរហូត ហើយដរាប
ជាអនកបម្រើរបស់យើង នឹងជាមង្គលនាំរបស់ពួកគេជារៀងរហូត។ លើសពីនេះទៀត
យើងនឹងផ្ទេរឱ្យពួកគេសេចក្តីសញ្ញាសៃចេកុដ៏សុខសាន្តជាមួយពួកគេ
វានឹងជាសេចក្តីសញ្ញាអស់កល្បជានិច្ចជាមួយពួកគេ
ហើយយើងនឹងតាំងពួកគេឡើង ហើយបង្កើនពួកគេ
ហើយនឹងដាក់ទីបរិសុទ្ធរបស់យើងនៃកណ្តាលពួកគេជារៀងរហូត។
គួរសាលរបស់យើងក៏នឹងនៅជាមួយពួកគេដែរ មិនហើយ យើងនឹងជាព្រះរបស់ពួកគេ
ហើយពួកគេនឹងជាបុរាណសុគរុរបស់យើង។ ហើយសាសន៍ទាំងឡាយនឹងដឹងថា
យើងជាព្រះយហូវ៉ា ដល់ព្រះអីស្រាអលែឱ្យបរិសុទ្ធ
កាលណាទីបរិសុទ្ធរបស់យើងស្ថិតនៅកណ្តាលពួកគេជារៀងរហូត។ អសេគោល
៣៧:២១-២៨។

មានព្រះពរជាច្បាស់នៃអសេគោលបានកំណត់សម្គាល់ថា
គួរឲ្យមានសន្ទនាដល់យើងដំបងទាំងពីរ គឺជាជាតិទាំងពីរដែលក្រលាយជាជាតិគម្ពីរ។
យើងនឹងចាប់ផ្តើមដោយពិចារណាអំពីព្រះពរឬនក្ខន្ធចំណាចព្រះពរទាំងនោះ
ដែលអនុកម្មវិវត្តមានសម្គាល់ថាជា “ការយាងមក” ឬនដង
ដែលទាំងអស់នោះមានសម្រេចនៅពេលគម្ពីរ គឺនៅថ្ងៃទី 22 ខែ តុលា ឆ្នាំ 1844។

«ការយាងមករបស់ព្រះគ្រីស្ទ ក្នុងនាមជាមហាបូជាចារ្យរបស់យើង
ទៅកាន់ទីបរិសុទ្ធបំផុត សម្រាប់ការសម្ភាសនាទីបរិសុទ្ធច ដូចដែលបានបង្ហាញក្នុង
ដានីយ៍លេខ 8:14; ការយាងមករបស់ព្រះរាជបុត្រានៃនុសស
ទៅកាន់ព្រះដ៏ចម្រើនថ្លៃថ្លាទាំងឡាយ ដូចដែលបានបង្ហាញក្នុង ដានីយ៍លេខ 7:13;
និងការយាងមករបស់ព្រះអម្ចាស់ ទៅកាន់ព្រះវិហាររបស់ទ្រង់
ដូចដែលម៉ាឡាគីបានទាយទុកជាមុន គឺជាការពិពណ៌នាអំពីព្រឹត្តិការណ៍គម្ពីរដូចគ្នា; ហើយ
ការនេះក៏គួរឲ្យមានកំណត់ដោយការយាងមករបស់កូនកំលោះទៅក្នុងពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍
ដូចដែលព្រះគ្រីស្ទមានពិពណ៌នានៅក្នុងប្រៀបធៀបអំពីសុភ័ព្វព្រះហស្តចារិទាំងដប់
ក្នុង ម៉ាថាយ 25»។ The Great Controversy, 426.

“ការយាងមក” ដំបូងដែលបងស្រី White បានយោងដល់ គឺជាការយាងមករបស់សម្តេចសង្ឃ
សម្រាប់ “ការសម្ភាសនាទីបរិសុទ្ធច”

ដែលគួរកត់ត្រាឡើងនូវចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ។
ខគម្ពីរនោះផ្តល់ចម្លើយដល់សំណួរនេះដានីយ៍លេខ ៨ ខ ១៣ ដដែលសួរថា៖
“តើនិមិត្តអំពីយញ្ញបូជាប្រចាំថ្ងៃ និងអំពីរំលងដែលនាំឲ្យមានភាពស្មោះត្រង់
ដែលប្រគល់ទាំងទីបរិសុទ្ធច និងពលបរិវារឲ្យគួរជាន់ឈ្មួញក្រោមជើង
នឹងបន្តដល់ពេលណា?” ខ ១៤ បញ្ជាក់ថា
ការសម្ភាសនាទីបរិសុទ្ធចនឹងចាប់ផ្តើមនៅចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលពីរពាន់បីរយឆ្នាំ។
អសេគោលបានប្រសាសន៍ថា ព្រះជាម្ចាស់នឹង

“យកកូនចៅអីស្រាអលែចេញពីចំណោមសាសន៍ដទៃ ដែលពួកគេបានទៅនៅនោះ
ហើយនឹងប្រមូលពួកគេចេញពីគ្រប់ទិសទី ... ហើយជាតិសាសន៍ដែលគួរឲ្យមានប្រមូលមក
នឹងមិនបំពុលខ្លួនទៀតឡើយ” ដូចព្រះអង្គបាននិយាយ “សម្ភាសនាពួកគេ
ដូចនេះពួកគេនឹងផ្ទេរជំនាញរបស់យើង ហើយយើងនឹងផ្ទេរជំនាញរបស់ពួកគេ”។

នៅថ្ងៃទី 22 ខែ តុលា ឆ្នាំ 1844 ការយាងមកជា “លើកទីពីរ” ដែលបងស្រី White
បានយោងដល់ នោះគឺជាការបំពេញតាម ដានីយ៍លេខ ៧ ខ 13 ដែលបញ្ជាក់ថា
“ព្រះបុត្រនៃនុសស” នឹងយាងមក “ព្រះដ៏ចម្រើន” ដើម្បីបិទទ្វារនគរមួយ។ អសេគោល
បានប្រសាសន៍ថា ព្រះ “នឹងផ្ទេរឲ្យពួកគេក្រលាយជាជាតិគម្ពីរនៅក្នុងស្រុក
នៃលើកទីនេះទាំងឡាយនៃអីស្រាអលែ
ហើយសុតចេតនាដែលនឹងផ្ទេរជាសុតចេតនាពួកគេទាំងអស់”។ អសេគោល
កំណត់ឲ្យព្រះគ្រីស្ទជាសុតចេតនា ដោយប្រើនាម “ដាវីឌ” នៅពេលដែលគាត់និយាយថា “ដាវីឌ
ជាអនុកម្មរបស់យើង នឹងផ្ទេរជាសុតចេតនាពួកគេ”។ គាត់ក៏បញ្ជាក់ផងដែរថា
ព្រះគ្រីស្ទ ក្នុងនាមជា ដាវីឌ នឹងផ្ទេរជា “អនុកម្មរាល់គម្ពីរ” របស់ពួកគេ ហើយថា “ដាវីឌ
ជាអនុកម្មរបស់យើង” ក៏ “នឹងផ្ទេរជាម្ចាស់លើពួកគេជារៀងរហូត” ផងដែរ។
តាមនិយមន័យ សុតចេតនាក៏គួរឲ្យមានការឃើញរបស់ខ្លួនជាសុតចេតនា
ហើយគួរឲ្យមានការដឹងអំណាចមួយសម្រាប់គ្រប់គ្រង ព្រមទាំងប្រជារាស្ត្រនៃគររបស់ខ្លួនផង។
ប្រសិនបើគ្មានប្រជារាស្ត្រ នោះក៏នឹងគ្មាននគរដែរ។

ឧញ្ញ្យាសឃ្លីកុន្តននិមិត្តតពលេយបំ ហឺយ មឺលំ! មានមុនាក់ដូចជាបុគ្គលមនុស្ស
មកជាមួយពាក្យនៃស្តេចស្តេច ហឺយមានមកដល់ព្រះអង្គគង់ចំណាស់នៃថ្ងៃទាំងឡាយ
ហឺយគេហេននាំទ្រង់ចូលមកជិតចំពោះព្រះអង្គគ។ ហឺយអំណាចគ្រប់គ្រង សិរីលុអ
និងនគរមួយ គួរមានបុរាណដល់ទ្រង់ ដើម្បីបិទបញ្ចប់ជាជនទាំងអស់ សាសន៍ទាំងអស់
និងភាសាទាំងអស់ មានបម្រើទ្រង់។ អំណាចគ្រប់គ្រងរបស់ទ្រង់
ជាអំណាចគ្រប់គ្រងអស់កល្បជាតិច្នោះ ដល់នឹងមិនកន្តាលដុតទៅឡើយ
ហឺយនគរបស់ទ្រង់ ជានគរដល់នឹងមិនគួរបំផុសឡើយ។ ដានីយ៍លែ ៧:១៣, ១៤។

«ការយាងមក» លើកទីបីដល់បងស៊ីរីយ៉ាត៍មានកំណត់សម្គាល់ គឺនៅពេលដល់ព្រះគ្រីស្ទ
ជា «ទូតនៃសេចក្តីសង្ស័យ» មានយាងមកព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ភូមាមៗ
ដើម្បីបិទបញ្ចប់កូនចៅរបស់លើវី។ អសេគោលមានបុរាណសាសន៍ថា ព្រះគ្រីស្ទ
«នឹងសម្អាតពួកគេ ដូចនេះពួកគេនឹងជាសត្វរបស់អញ ហឺយអញនឹងជាព្រះរបស់ពួកគេ»
ហឺយថា «លើសពីនេះទៅទៀត» ទ្រង់នឹងផ្សំ
«សេចក្តីសង្ស័យនៃនុតិភាពជាមួយពួកគេ» ដល់
«នឹងជាសេចក្តីសង្ស័យអស់កល្បជាតិច្នោះ។ សេចក្តីសង្ស័យនេះនឹងគួរមានសម្រេច
នៅពេលដល់ព្រះនឹង «តាំង» «ទីបរិសុទ្ធ» របស់ទ្រង់ «នៅកណ្តាលពួកគេ» ហឺយថា
«សាសន៍ដទៃនឹងដឹងថា យើង គឺជាព្រះយេស៊ូវ ដល់ព្រះយេស៊ូវអស់ជាបរិសុទ្ធ
នៅពេលទីបរិសុទ្ធរបស់យើងស្ថិតនៅកណ្តាលពួកគេ»។

មឺលំ, យើងនឹងចាត់ទុករបស់យើងឲ្យទៅ ហឺយគាត់នឹងរៀបចំផ្សេងៗទៀតនៃមុខយើង;
ហឺយព្រះអម្ចាស់ ដល់អ្នករាល់គ្នាស្តាប់រក នឹងយាងមកព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ភូមាមៗ
គឺជាទូតនៃសេចក្តីសង្ស័យ ដល់អ្នករាល់គ្នាពេញចិត្តនោះឯង។ មឺលំ
ទ្រង់នឹងយាងមក នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូវនៃពួកពលបរិវារ។ ប៉ុន្តែ
តើនរណាអាចទ្រាំទ្រនៃការយាងមករបស់ទ្រង់បាន?
ហឺយតើនរណាអាចឈរបាននៅពេលទ្រង់លេចមក?
ដូច្នេះទ្រង់ប្រៀបដូចជាភូមិសម្រាប់សំអាតលោហៈ
ហឺយដូចជាសាប៊ូរបស់អ្នកបោកសម្អាតរៀបចំពាក់។
ទ្រង់នឹងគង់អង្គុយដូចជាអ្នកសំអាត និងអ្នកបន្តសុទ្ធបុរាណ;
ហឺយទ្រង់នឹងបន្តសុទ្ធពួកកូនចៅលើ ហឺយដម្រះពួកគេដូចជាមាស និងបាក់
ដើម្បីបិទបញ្ចប់ពួកគេផ្សាយតង្វាយដល់ព្រះយេស៊ូវដោយសេចក្តីសុចរិត។
នោះតង្វាយរបស់យូដា និងក្រុងយេរូសាឡឹម នឹងគាប់ព្រះហឫទ័យព្រះយេស៊ូវ
ដូចកុន្តន្តប្រែប្រួល ហឺយដូចកុន្តន្តនាំកាលពីមុន។ ម៉ាទ្រាតី 3:1-4។

អ្នកនាំសារដល់មានរៀបចំផ្សេងៗសម្រាប់ព្រះគ្រីស្ទ គឺជា «អ្នកនាំសារនៃសេចក្តីសង្ស័យ»
កុន្តន្តបុរាណសាស្ត្រពីឆ្នាំ 1798 ដល់ 1844 គឺអលើយ៉ា ដូចដល់មានកំណត់ដោយ William
Miller។ នៅពេលដល់ព្រះគ្រីស្ទមានយាងមកព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ភូមាមៗ ទ្រង់មានសម្អាត
«កូនចៅរបស់លើវី» ដូចជា «ភូមិសម្រាប់អ្នកចម្រើន»។

ការយាងមក «មួយទៀត» ដល់មានសម្រេចនៅថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤
គឺជាការយាងមករបស់កូនកម្មលោះ។ អសេគោលមានកំណត់អត្ថសញ្ញាណពីរដងថា
បុរាណគឺដល់គួរមានបុរាណមកពីលើពីរដើម នោះនឹងជាសត្វ «របស់ព្រះអង្គ ហឺយ»
ព្រះអង្គ «នឹងផ្សំជាព្រះរបស់ពួកគេ»។

ការនេះគួរមានបញ្ចប់សម្រេចតាមរយៈអាពាហ៍ពិពាហ៍។ នៅថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤
ព្រះបន្ទូលទំនាយទាំងបួនដល់មានសម្រេច ហឺយដល់បងស៊ីរីវ៉ៃត៍ មានយោងដល់ នោះ
សុទ្ធតែគួរមានកំណត់អត្ថសញ្ញាណដោយសក្ខីភាពនៃលើពីរដើមរបស់អសេគោល។

អលើយ៉ាតំណាងឲ្យអនុកន្តានសារដល់រៀបចំផលរូបសម្រាប់អនុកន្តានសារនៃចេកុដ៏សញ្ញា។ ព្រះគ្រីស្ទមានកំណត់អត្តសញ្ញាណយ៉ាងហ្មត់ចត់ជាអនុកន្តានសារដល់រៀបចំផលរូបសម្រាប់ការយាងមកជាលើកដំបូងរបស់ទ្រង់។ អនុកស៊ីវិយភ័យមានកំណត់អត្តសញ្ញាណវិល្លលៀមមីឡីវ៉ាជាអលើយ៉ា ហើយមីឡីវ៉ាមានរៀបចំផលរូបសម្រាប់ព្រះគ្រីស្ទឲ្យយាងមកជា «សម្មជនចេសង្គម», «បុត្រមនុស្ស», «អនុកន្តានសារនៃចេកុដ៏សញ្ញា» និង «កូនកំលោះ»។

បន្ទាប់ពីរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះ អលើយ៉ាមានមកពីសារីបតា ជាទីដល់គាត់បានសុនាកន្តៅជាមួយសុត្រីមម៉ាយ និងកូនបុរសរបស់នាង ហើយបានបង្កគាប់អាហារឲ្យហៅអីស្ការអលើទាំងមូលមកក្នុងកិច្ចការលើ។ អលើយ៉ាមានបុរសសន្តិសាសន៍ថា សាសន៍ដទៃនឹងដឹងថា ព្រះទ្រង់ជាព្រះ នៅពេលដែលទ្រង់ដាក់ទីបរិសុទ្ធជាមួយនឹងកំណត់សាសន៍ដល់បានបុរសមកជាមួយគ្នាពីដំបងទាំងពីរ។ នៅក្នុងកិច្ចការលើ អលើយ៉ាបានប្រាប់អីស្ការអលើឲ្យជូនចិត្តចិត្តថា គឺជាព្រះជាព្រះ ឬហាអាល់ជាព្រះ ប៉ុន្តែគាត់បានដាក់សំណួរនោះក្នុងបរិបទមិនគ្រឹមត្រឹមត្រូវថា នរណាជាព្រះពិតប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែគាត់ក៏ក្នុងបរិបទថា នរណាជាហោរាពិតផងដែរ។

ហើយអលើយ៉ាមានមកឯបុរសជាជនទាំងអស់ ហើយមានបុរសសន្តិសាសន៍ថា «តើអ្នករាល់គ្នានឹងសុទ្ធជឺរវាងគំនិតពីរនេះដល់ពេលណា? បុរសនិបបើព្រះយេស៊ូវជាព្រះ ចូរតាមព្រះអង្គចុះ; ប៉ុន្តែបើហាលជាព្រះ នោះចូរតាមវាចុះ»។ ហើយបុរសជាជនមិនឆ្ងល់ឈឺចាប់បន្តសូមប្រឹក្សាម្នាក់ឡើយ។ បន្ទាប់មក អលើយ៉ាមានបុរសសន្តិសាសន៍នោះកាន់បុរសជាជនថា «ខ្ញុំ គឺខ្ញុំតម្រូវនាក់ឯង ដល់នោះសំណើយាការីរបស់ព្រះយេស៊ូវ; ប៉ុន្តែពួកពុទ្ធការីរបស់ហាលមានប្អូនយោសិបនាក់»។ ១ ពង្សាវតារក្នុងគុរ ១៨:២១, ២២។

អីស្ការអលើទាំងមូល រួមទាំងអាហារផង បានដឹងថា ព្រះរបស់អលើយ៉ាជាព្រះ ពេលក្នុងនឹងបានចុះមកពីស្ថានសួគ៌ ហើយនេះប្លែកដល់អលើយ៉ាបានចូរយ។ ការចុះមកនៃភ្នែកនៃនរណាដែលនឹងក្នុងកិច្ចការលើ ជាសញ្ញាសម្គាល់ពេលដែលព្រះបានដាក់ទីបរិសុទ្ធជាមួយនឹងកំណត់សាសន៍ដល់បានបង្កកើតឡើងពីលើដំបងពីរ។ អពុភូតហត្ថេននៃភ្នែកនៃនរណាដែលនឹងក្នុងកិច្ចការលើ បានបង្ហាញថា ព្រះជាព្រះ ហើយហាអាល់ជាព្រះក្នុងក្រុងយាយ។

អពុភូតហត្ថេននៃសារីបេតា ពេលអលើយ៉ាបានដកលើកូនបុរសសុលាបរបស់សុត្រីមម៉ាយនោះបីដង បានបញ្ជាក់ដល់នាងថា អលើយ៉ាជាមនុស្សសរសៃរបស់ព្រះ ហើយអពុភូតហត្ថេននៅក្នុងកិច្ចការលើក៏សម្រេចរឿងដល់នោះផងដែរ។ មិនគ្រឹមត្រឹមតែភ្នែកនៃនរណាដែលបានបញ្ជាក់ថា ព្រះជាព្រះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏មានបង្ហាញថា អលើយ៉ាជាពុទ្ធការីពិតរបស់ព្រះ ផ្ទុយពីពួកពុទ្ធការីរបស់ហាអាល់ និងពួកពុទ្ធការីនៃព្រៃឈើ។ ក្នុងបុរសគ្រីស្ទសុត្រីមម៉ាយ 1840 ដល់ 1844 មីឡីវ៉ា និងពួកមីឡីវ៉ានិយម គួរមានបង្ហាញថាពួកពុទ្ធការីពិត ផ្ទុយពីពួកពុទ្ធការីក្នុងក្រុងយាយនៃប្លូតស្តេតដល់បានក្របត់ជំនឿ ដល់ក្នុងបុរសគ្រីស្ទសុត្រីមម៉ាយនោះឯងបានសម្រេចឲ្យយើងឃើញថា ពួកគេជាកូនស្រីរបស់យេស៊ូវ។

អលើយ៉ានៅក្នុងការមើល តំណាងឲ្យកិច្ចការនៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណស្តេចនៃប្លូតស្តេតដ៏ពិត ដុំបិតអាណាចក្រទីបុរាណនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ

គឺសត្រូវព្រំព័ទ្ធនៃដីនៃកូនៗវិវរណៈ ជំពូក ១៣ មានសុនដៃមួយនៃប្លូកស្តេតង់ និងសុនដៃមួយនៃសាធារណរដ្ឋបនិយម ហើយវាទើបតែហ្មានចាប់ផ្តើមផ្សព្វផ្សាយរបស់វានៅឆ្នាំ 1798។ នៅកូនៗឆ្នាំ 1798 នៅចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះនៃការគ្រប់គ្រងរបស់យសេប៊ីល អលើយ៉ាហានចេញពីសារបេថា ដើម្បីបិទរំលឹការបង្កើនកែច្នៃច្បាប់ថា កុម្មជំនុំណាជាសុនដៃនៃប្លូកស្តេតង់នៃលើសត្រូវព័ទ្ធនៃដី។

សុត្រឹមម៉ោយនៃកូនៗសាវិជ្ជាតហានកំពុងផ្ទុកនឹងឈើចេញពីបុរេគតិសាសត្រូវនៃ Thyatira ទៅកាន់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាទីកន្លងនៃដៃភាពជាសុត្រឹមម៉ោយរបស់នាងត្រូវបានដកចេញ។ កូនបុរសដៃលោកស្រីឡើងវិញរបស់នាង តំណាងឲ្យអស់អុនកដៃត្រូវបាន Jezebel សម្លាប់កូនៗអំឡុងពេលបីឆ្នាំកន្លះនៃគ្រោះរាំងស្ងួត។ ឈើពីរកំណត់ដៃនាងកំពុងរើសសម្រាប់បង្កកាត់ភូមិឈើ គឺជាអង្គទាំងពីរនៃស្រូវអលើតាមអកុសរ ដៃត្រូវតែប្រែមូលផ្តុំគ្នាជាជាតិកម្រៃ ហើយជាតិនោះគឺអ៊ីស្រាអលើខាងវិញញ្ញាណ។ សុត្រឹមម៉ោយនោះនឹងប្រើឈើពីរកំណត់ដើម្បីបង្កកាត់ភូមិឈើ ដៃលោកកើតឡើងនៃកើតមើល និងនៃកូនៗការស្រុកហៅនៃកើតភាពអធុរក្ស ដៃលោកឈានដល់ចំណុចកំពូលនៃកូនៗឆ្នាំ 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844 នៅពេលដៃអុនកនាំសារនៃចេកុតិសញ្ញា ហានសម្រាប់កូនចៅរបស់លើដៃដោយ «ភូមិឈើសម្រាប់ចម្រើន»។

ភូមិឈើគឺជាទីមិត្តភាពនៃការបង្កើនច្បាប់នៃព្រះវិញញ្ញាណរបស់ព្រះ ដៃលោកកើតឡើងនៃកើតមើល និងនៃកូនៗការស្រុកហៅនៃកើតភាពអធុរក្ស ដៃលោកឈានដល់ចំណុចកំពូលនៃកូនៗឆ្នាំ 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។

ហើយកាលថ្ងៃបុណ្យទីហាសិបហានមកដល់ពេញលេញ នោះពួកគេទាំងអស់គ្នាមានចិត្តតក់មួយ នៃកូនៗដៃកម្រៃ។ ហើយភូមិឈើនោះ មានសំឡេងមកពីសូនស្តី ដូចជាខ្យល់ខ្យល់បក់យ៉ាងកញ្ជ័យរាល់ ហើយសំឡេងនោះហានពេញទាំងផ្ទះដៃពួកគេកំពុងអង្គុយនោះ។ ហើយមានអ្វីមួយដូចជាអណ្តាតបកែច្នៃគុនា ដូចជាភូមិឈើ លើកកម្ពស់ពួកគេយើង ហើយសូចិត្តលើមុនាក្នុងកូនៗចំណោមពួកគេ។ ហើយពួកគេទាំងអស់គ្នាហានពេញដោយព្រះវិញញ្ញាណបរិសុទ្ធ ហើយចាប់ផ្តើមនិយាយភាសាផ្សេងៗ តាមដៃព្រះវិញញ្ញាណទ្រង់ប្រទានឲ្យពួកគេមានពាក្យថ្មីៗដែរ។ គឺចុះការ 2:1-4។

ការចាក់បង្កើនព្រះវិញញ្ញាណតំណាងឲ្យការប្រកាសសារមួយ ហើយសុត្រឹមម៉ោយនោះកំពុងនឹងបង្កកាត់ភូមិឈើ ដើម្បីបិទរំលឹការបង្កើនកែច្នៃច្បាប់ថា ដៃលោកឈានដល់ចំណុចកំពូលនៃកូនៗឆ្នាំ 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។

ហើយខ្ញុំបានទៅឯទេវតានោះ ហើយនិយាយទៅកាន់គាត់ថា សូមឲ្យសៀវភៅកូនៗនោះមកខ្ញុំ។ ហើយគាត់ហាននិយាយមកខ្ញុំថា ចូរយកវា ហើយបរិភោគវាចូលទៅ; វានឹងផ្តល់ឲ្យពោះរបស់អុនកដៃត្រូវបាន ប៉ុន្តែនៃកូនៗមាត់របស់អុនក វានឹងផ្តល់ដៃដូចទឹកយូរ។ ហើយខ្ញុំបានយកសៀវភៅកូនៗនោះពីដៃរបស់ទេវតា ហើយបរិភោគវាចូលទៅ; ហើយនៃកូនៗមាត់របស់ខ្ញុំ វាផ្តល់ដៃដូចទឹកយូរ; ហើយកាលណាខ្ញុំបានបរិភោគវាចេញពី ពោះរបស់ខ្ញុំក៏ដូចលើវិវរណៈ 10:9, 10។

សារដល់អាហាប់ហានបុរាណសក្កានុម្បាទនៅកាន់យសេបេល គឺថា ពុទ្ធនៃអេលីយ៉ាជាពុទ្ធពិត
ដុបិតអាហាប់ទើបតែបានឃើញពុទ្ធនៃអេលីយ៉ាដោយស្វ័យគ្រប់ដោយស្វ័យ។
សារដល់ហានបើកសម្បត្តិក្នុងក្រុងម៉ាសាឈូសេតស្ថិតនៅក្នុងថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844
គឺជាសាររបស់ទេវតាទីបី។ ក្នុងករណីណាមួយក៏ដោយ សារដល់អាហាប់ហាននាំមក
ឬសាររបស់ទេវតាទីបី ផ្សេងទៀតយសេបេលខឹងសម្បហយ៉ាងខ្លាំង។

ប៉ុន្តែ ដំណឹងពីទិសខាងកើត និងពីទិសខាងជើង នឹងផ្សព្វផ្សាយគាត់រងការរំខាន ដូច្នេះ
គាត់នឹងចេញទៅដោយសេចក្តីដាក់ហឹងយ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីបំផុស
និងបំបាត់មនុស្សជាច្រើនឱ្យអស់ស្រព្វគ្រប់។ ដានីយ៉ែល 11:44។

«ដំណឹងពីទិសខាងកើត និងខាងជើង» របស់ដានីយ៉ែល
តំណាងឱ្យសារដល់ផ្សេងៗស្តីពីទិសខាងជើង ដល់ដោយសេបេល ខឹងសម្បហរ ហើយនាងបាន
ចាប់ផ្តើមការបង្កើតបង្កើនចុងក្រោយបង្អស់ក្នុងបុរាណសាស្ត្ររបស់ផែនដី។
សារនោះត្រូវបានតំណាងដោយសាររបស់អាហាប់ទៅកាន់យសេបេល
និងដោយការមកដល់នៃសាររបស់ទេវតាទីបី
នៅពេលការជំនុំមុខហានបើកចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1844។

អាហាប់ហានបុរាណសាស្ត្រនៃអំពីអ្វីៗទាំងអស់ដែលអេលីយ៉ាបានផ្សព្វ
ហើយទាំងអំពីរបៀបដែលលោកបានសម្លាប់ពួកហោរាទាំងអស់ដោយដាច់ដង។
នោះយសេបេលបានចាត់អនុករណ៍សារមុនគេទៅដល់អេលីយ៉ា ដោយពោលថា
«សូមឱ្យពុទ្ធនៃទ្វារបុរាណវិទ្យាដល់ខ្ញុំ ហើយលើសពីនេះទៀតផង
បុរសនិបត្តិនៅក្នុងស្នែងអ៊ែក រលោន៖
ខ្ញុំមិនផ្សព្វផ្សាយជីវិតរបស់អ្នកដូចជាជីវិតរបស់មុនាក់ក្នុងចំណោមពួកគេទេនោះ»។ ១
ពង្សាវតារក្នុងសតវត្សរ៍ ១៩:១, ២

អេលីយ៉ា ក្នុងនាមដានីមិត្តសញ្ញា
ត្រូវបានតំណាងតាមរយៈរយៈពេលនៅទីរោងចក្រស្ថិតនៅឆ្នាំ 538 ដល់ 1798។ បន្ទាប់មក
នៅឆ្នាំ 1798 អេលីយ៉ា បានលេចមកក្នុងបុរាណសាស្ត្រជា William Miller។ នៅឆ្នាំ
1844 អេលីយ៉ា កំពុងអំពាវនាវឱ្យស្រុកនៃសម្បត្តិក្នុងក្រុងម៉ាសាឈូសេត
ចុះមកពីស្ថានសួគ៌។ បន្ទាប់មក នៅឆ្នាំ 1863 អេលីយ៉ា នឹងសាររបស់គាត់
ត្រូវបានបដិសេធ។ សាររបស់គាត់ គឺជាសាររបស់ម៉ូសេអំពី “បុរាណវិទ្យា”
ដល់ត្រូវបានតំណាងផងដែរ ដោយសារនៃលើពីរដំបងរបស់ Ezekiel។
ការបុរាណវិទ្យាពីរដំបងនៅក្នុងបញ្ចប់នៃការខូចខាតខ្លាំងរបស់វា
គឺជាសាររបស់ស៊ុគ្រីមម៉ោយនៅ Sarepta ហើយនាងបានបុរាណវិទ្យាពីរដំបងនោះជាមុន
មុននឹងរៀបចំអាហារមួយ។

តាមពាក្យរបស់ James និង Ellen White សាសនាអាដរនេទីស្តបែប Millerite
បានក្លាយជាអាដរនេទីស្តបែប Laodicea នៅឆ្នាំ 1856
ហើយនៅពេលដែលបន្ទាប់មកពួកគេបានបដិសេធសាររបស់ Elijah អំពី “បុរាណវិទ្យា” របស់
Moses នៅឆ្នាំ 1863 នោះ ពួកគេបានដកចេញនូវសមតុលភាពខាងភូមិសាស្ត្រក្នុងការយល់
អំពីការកើនឡើងនៃចំណេះដឹងអំពី “បុរាណវិទ្យា”
ដល់ពុទ្ធនៃស្រីរកនឹងនាំមកបង្ហាញនៅឆ្នាំ 1856
(តាមរយៈអត្ថបទទាំងបុរាណវិទ្យានៃមិនទាន់បានបញ្ចប់របស់ Hiram Edson។)
ដោយសារភូមិសាស្ត្រ
ពួកគេត្រូវបានបង្កើនឱ្យចាប់ផ្តើមរុញបំពាននូវចម្លើយដល់សេចក្តីពិត

ដដែលពួកទេវតាបានដឹកនាំ William Miller ឲ្យបុរមូលផ្តុំឡើង។ “ថ្ម” ដំបូងបង្អស់ដដែល Miller បានរកឃើញ គឺជាថ្មគុរី៖ ដដែលអាដរនេទីសុតបបៃ Laodicea នឹងជំពប់លើវិញ្ញាបនបត្រមួយបុរមូលផ្តុំឡើងមូលរបស់ខ្លួន។ ការបដិសេធថ្មដំបូងនៃចេកុតិពិតនោះ បានបង្កកើតភាពខ្សាក់របស់ Laodicea ដដែលជាវោគសញ្ញាមួយអាចពុយហាលបាន ប៉ុន្តែកែមុរក្សរមានសុវង្សរក។

ការសម្ភាសន៍បរិសុទ្ធដដែលបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844 បានរួមបញ្ចូលការសម្ភាសន៍ «ពល» ដដែលក្សរមានជាន់ឈ្មួញជាមួយនឹងទីបរិសុទ្ធក្នុង ដានីយ៍លេខ 8:13។ ពលនោះក្សរមានតំណាងដោយ «ឈ្មួញដុំ» ដដែលសុភរិយមោឃនសិរិបថាបានរើសមកសម្រាប់កុលដំបូង។ ឈ្មួញដុំនោះ គឺជាពុររាជាណាចក្រពីរនៃអ៊ីស្រាអែលបុរាណតាមន័យអកុសល។ អប្បេរិម និងយូដាតាមន័យអកុសល ក្សរមានបុរមូលផ្តុំឡើងទៅជាបុរាណជាតិខាងវិញ្ញាណកម្ម ហើយក្សរមានបន្តសុទ្ធដោយទូតនៃចេកុតិសញ្ញា នៅពេលបើកការជំនុំជម្រះ។ បុរាណជាតិទាំងពីរនោះ គឺជា «ពល» ដដែលក្សរមានជាន់ឈ្មួញ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អសេគោល គឺថា ពុរជាមុច្ចាស់នឹង «យកកូនចៅអ៊ីស្រាអែលចេញពីកណ្តាលសាសន៍ដទៃ ដដែលពួកគេបានទៅនៃទីនោះ» ហើយនឹង «បុរមូលពួកគេ» «នាំពួកគេចូលទៅក្នុងដីនៃដីរបស់ពួកគេវិញ»។ ដដែលដីរបស់អ៊ីស្រាអែលតាមន័យអកុសល គឺជាដីនៃដីដុំរឿង ឬដីនៃដីសន្តិភាព ឬយូដា។ ដដែលដីដុំរឿងខាងវិញ្ញាណ នៅឆ្នាំ 1798 គឺជាដីនៃដីរបស់សក្តារពីរខុសនៃដដែលឡើងពីដីនៃដី ក្នុងវិវរណៈ ជំពូក 13។

នៅថ្ងៃដែលខ្ញុំបានលើកដៃរបស់ខ្ញុំឡើងចំពោះពួកគេ ដើម្បីនាំពួកគេចេញពីស្រុកអស៊ីប ទៅក្នុងស្រុកមួយដដែលខ្ញុំបានផ្តើមរើសសម្រាប់ពួកគេ ជាស្រុកដដែលហូរដោយទឹកដោះនិងទឹកយុម៉ូ ដដែលជាសិរិរឿងនៃស្រុកទាំងអស់... ប៉ុន្តែ ខ្ញុំក៏បានលើកដៃរបស់ខ្ញុំឡើងចំពោះពួកគេនៃទីរាស្ត្រចានដៃ ថា ខ្ញុំនឹងមិននាំពួកគេចូលទៅក្នុងស្រុកដដែលខ្ញុំបានប្រទានឲ្យពួកគេ ជាស្រុកដដែលហូរដោយទឹកដោះនិងទឹកយុម៉ូ ដដែលជាសិរិរឿងនៃស្រុកទាំងអស់ឡើយ។ អសេគោល 20:6, 15។

ផ្ទុះអ៊ីស្រាអែលពិតប្រាកដទាំងពីរ បានរស់នៅក្នុងស្រុកដដែលដដែលជា «សិរិលុអនគ្រប់ស្រុកដដែលទាំងអស់» ជាស្រុកដដែលដដែល «ហូរហៀរ» ដោយ «ទឹកដោះគោ និងទឹកយុម៉ូ»។ នៅពេលផ្ទុះអ៊ីស្រាអែលពិតប្រាកដទាំងពីរ ក្សរមានបុរមូលរួមគ្នាជាអ៊ីស្រាអែលខាងវិញ្ញាណ ពួកគេក្សរមានសន្តិភាពនឹងក្សរដាក់ឲ្យនៃក្នុងស្រុកដដែលរបស់ខ្លួន។ «ស្រុកដដែលដុំរឿង» ខាងវិញ្ញាណ គឺជាទីកន្លែងដដែលចលនាមីលុលីវាយត៍នៅដើមដំបូង និងចលនារបស់មួយនៃបួនមីនបួនពាន់នៅទីបញ្ចប់ សុចិត្តនៃក្នុងដំបូងរដ្ឋកាលរបស់សក្តារលោកីយ៍។ ចលនាដដែលតំណាងឲ្យមួយនៃបួនមីនបួនពាន់ អាចក្សរមានបង្កកើតឡើងបាននៃក្នុងស្រុកដដែលរបស់សក្តារលោកីយ៍ប៉ុណ្ណោះ។ ចលនាណាមួយដដែលអះអាងថាជាចលនារបស់ទេវតាទីបី ពីស្រុកដដែលណាផុសងេទៀត គឺជាការកុលដៃបន្ត ពីពុរោះ អាល់ហ្វា និង អូមេហ្គា តែងតែបង្ហាញចុងបញ្ចប់ដោយសេចក្តីផុសដើម។

«សចកុតិមតេតាករណា នឹងព្រះពរទាំងឡាយរបស់ព្រះ ដល់គុមានអ្វីអាចប្រៀបធៀបផ្ទុយបាន
បានហូរច្រមុះមកលើជាតិរបស់យើង; វាបានកុលាយជាទឹកដីនៃវិភាព
និងជាសិរីរុងរឿងនៃនៃនីទាំងមូល។ ប៉ុន្តែ
ជំនួសឱ្យការគបសូនដោយសចកុតិអព្រះគុណដល់ព្រះ ជំនួសឱ្យការគោរពដល់ព្រះ
និងក្រឹត្យវិន័យរបស់ទ្រង់ គ្រីស្ទបរិស័ទដល់បុរាណខ្មែរនៃអាមេរិក
បានពោរពេញទៅដោយអំណួត សចកុតិលោកលន់
និងការពឹងផ្អែកលើខ្លួនឯង....»

«ដល់ពេលហើយដល់សចកុតិជំនុំជម្រះបានដួលនូវតាមផ្ទុយ
ហើយសចកុតិយុត្តិធម៌មិនអាចចូលមកបាន
ហើយអ្នកណាដែលចាកចេញពីអំពើអាក្រក់
ក៏ជួយឱ្យខ្លួនជាអ្នកដទៃទៀតអ្នកដទៃ។ ប៉ុន្តែ
ព្រះហស្តរបស់ព្រះអម្ចាស់មិនបានខ្ចីឡើយ
ដល់ចំណាត់ចែងនៃទ្រង់មិនអាចសង្កត់ទ្រង់បាន ហើយព្រះករុណារបស់ទ្រង់ក៏មិនបានផ្ទុះ
ដល់ចំណាត់ចែងនៃទ្រង់មិនអាចឮបានដដែរ។
ប្រជាជននៃសហរដ្ឋអាមេរិកបានជាប្រជាជននៃទទួលព្រះគុណពិសេស; ប៉ុន្តែ
នូវពេលដែលពួកគេដាក់កម្រិតលើវិភាពខាងសាសនា លះបង់ឬក៏ស្មើនឹង
ហើយផ្តល់ការគាំទ្រដល់សាសនាប៉ាប
នោះមាត្រដូចនៃទ្រង់កំហុសរបស់ពួកគេនឹងពេញលេញ ហើយ
“ការរុករានសាសនាជាតិ” នឹងត្រូវបានកាត់ត្រាទៅក្នុងសង្គ្រោះនៃស្មោះស្ម័គ្រ។
លទ្ធផលនៃការរុករានសាសនានេះ គឺជាការវិនាសជាតិ»។ Review and Herald, May 2, 1893.

នៅក្នុងដានីយ៍លែ ជំពូក ៨ ១១៣ និង ១៤ បានសម្គាល់ការជាន់ឈ្មួញទាំងទីបរិសុទ្ធ
និងពួកមនុស្ស។ ពួកមនុស្សនោះគឺជាអ្នកទាំងពីរនៃអ្វីស្រដៀងគ្នាជាមួយពួកជនៈ។ ក្នុងយុទ្ធ
សាឡាហ្វីមត្រូវបានជាន់ឈ្មួញនៅក្នុងរយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំនៃយុគដ៏តូច។

ហើយមានអំពើមួយដូចជាដំបង ត្រូវបានប្រទានឱ្យខ្ញុំ; ហើយទេវតាបានឈរឡើង
ទូលថាៈ «ចូរកុំរោកឡើង ហើយរស់ព្រះវិហាររបស់ព្រះ និងអាសនៈ
ព្រមទាំងអ្នកដទៃបង្កគំនិតនៅក្នុងនោះផង។
ប៉ុន្តែទើបលាងលែននៅខាងក្រៅព្រះវិហារនោះ ចូរទុកចោលកុំរស់ឡើយ
ដូចគ្នាត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យសាសន៍ដទៃហើយ;
ហើយពួកគេនឹងជាន់ឈ្មួញទីក្រុងបរិសុទ្ធអស់រយៈពេលសែសិបពីរខែ»។ វិរណៈ 11:1, 2

នៅក្នុងវិរណៈ ជំពូក ១១ លោកយ៉ូហានត្រូវបានបុរាបឱ្យរស់
មិនត្រឹមតែព្រះវិហារប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំង
«អស់អ្នកដទៃបង្កគំនិតនៅក្នុងនោះ» ផងដែរ។ តាមន័យទំនាយ
លោកយ៉ូហានត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤
នូវពេលដែលគាត់ត្រូវបានបញ្ជាឱ្យរស់ព្រះវិហារ
និងអស់អ្នកដទៃបង្កគំនិតនៅក្នុងនោះ។

ហើយខ្ញុំបានយកសង្ឃឹរក្រៅតូចនោះចេញពីដៃទេវតា ហើយបរិភោគវាទាំងស្រុង;
ហើយនៅក្នុងមាត់ខ្ញុំផ្ទុយមែនដូចទឹកយូម្យ
ប៉ុន្តែក៏លាងខ្ញុំបានបរិភោគវាដូចហើយ ព្រោះខ្ញុំក៏ល្អដែរ។ វិរណៈ 10:10។

នៅក្នុងខនីដប៉នដៃពួកទីដប់នៃព្រះគម្ពីរវិរណៈ
យ៉ូហានបានតំណាងឱ្យសចកុដ៏ខកចិត្តដ៏ដូចគំនិតថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844

ហើយកុំឈាមៗនោះគាត់គួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈ និងពួកមុច្ចាស់កងទ័ព។
បុរាណបទនៃសំណួរនេះក្នុង ដានីយ៍លេខ 8:13 គឺការជាន់ឈូលីទាំងទីសកុការៈ
និងពួកមុច្ចាស់កងទ័ព។ យ៉ូហានបុរាណវិទូថា «សាសន៍ដទៃ» គួរ «ជាន់កុរោមជើង»
«ទីក្រុងបរិសុទ្ធច» អស់រយៈពេល «សែសិបពីរខែ»។
សែសិបពីរខែនេះគឺបីឆ្នាំកន្លះរបស់អាល្លឺម៉ង់។ នេះគឺជាយុគសម័យចាប់ពីឆ្នាំ 538
រហូតដល់ 1798។ ដោយឈរក្នុងន័យព្យាករណ៍នៃថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844
យ៉ូហានគួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈខាងក្រៅ ហើយ «កុំវាស់វែងឡើយ»
ដុបិកាគួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈ
ហើយពួកគេនឹងជាន់កុរោមជើងទីក្រុងបរិសុទ្ធចអស់សែសិបពីរខែ។

កាលយ៉ូហានគួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈ «ព្រះវិហារ និងអាសនៈ»
ហើយអស់អនុក្រាបនៃថ្ងៃបង្កើននៃក្រុងនេះ» តាមពាក្យនៃក្រុង ដានីយ៍លេខ ៨
ខ ១៣ នេះ គាត់គួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈ និងពលបរិវារ។
បុរាណបទនៃយ៉ូហានគួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈ «មិន» ឲ្យរាប់មួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំ។
នេះគាត់គួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុទាំងទីសកុការៈ 1798 ទៅដល់កន្លងដៃនៃគាត់កំពុងឈរនៃក្រុងឆ្នាំ
1844។ ឆ្នាំ 1798 ដល់ 1844 កាលបរិច្ឆេទហើយ មានន័យថាសែសិបបួនឆ្នាំ។
ការចាប់ផ្តើមនៃសែសិបបួនឆ្នាំនេះ គឺនៃក្រុងឆ្នាំ 1798 ពេលដែល «បុរាណវិទូ»
របស់ម៉ូសេ ដលេប្រឆាំងនឹងវង់ស៊ីស្តអាល្លឺម៉ង់ខាងជើង បានសម្រេចពេញលេញ។
ការបញ្ចប់នៃសែសិបបួនឆ្នាំនេះ គឺនៃក្រុងឆ្នាំ 1844 ពេលដែល «បុរាណវិទូ»
របស់ម៉ូសេ ដលេប្រឆាំងនឹងវង់ស៊ីស្តអាល្លឺម៉ង់ខាងត្បូង បានសម្រេចពេញលេញ។
ការរស់របស់យ៉ូហានសូម្បីនឹងសែសិបបួនឆ្នាំ។
លេខសែសិបបួនឆ្នាំជាទីមិត្តភាពនៃព្រះវិហារ។ ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា
ចូរបំផុសព្រះវិហារនេះចុះ ហើយក្នុងបីថ្ងៃ ខ្ញុំនឹងលើកវាឡើងវិញ
ប៉ុន្តែក្រុមយូដាដែលប្រកែកដោយចាប់កំហុស បានជជែកថា
ព្រះវិហារនេះគួរឲ្យមានសាងសង់អស់រយៈពេលសែសិបបួនឆ្នាំ។

ព្រះយេស៊ូវមានបន្ទូលឆ្លើយទៅពួកគេថា៖ «ចូរបំផុសព្រះវិហារនេះចុះ
ហើយក្នុងរយៈពេលបីថ្ងៃ ខ្ញុំនឹងសង់វាឡើងវិញ»។ ដូច្នេះ ពួកយូដាក៏និយាយថា៖
«ព្រះវិហារនេះបានសង់អស់រយៈពេលសែសិបបួនឆ្នាំមកហើយ
តើអ្នកនឹងសង់វាឡើងវិញក្នុងបីថ្ងៃឬ?» ប៉ុន្តែ
ទ្រង់មានបន្ទូលអំពីព្រះវិហារគឺជារូបកាយរបស់ទ្រង់។ យ៉ូហាន 2:19-21។

ព្រះយេស៊ូវបានយកសាច់ឈាមរបស់អាដាម បន្ទាប់ពីអាដាមបានផ្តាច់ក្នុងអំពើហាប
ដោយមានទាំងអស់នូវភាពចុះខុសដោយខ្លួនខាតដល់បានបន្តសល់ទុកតាមមរតក
ដើម្បីដាក់ជាគំរូមួយឲ្យយើងអាចឈ្នះ ដូចដែលព្រះអង្គបានឈ្នះ។
ដោយអាស្រ័យលើសាក្សីពីរ ការបង្កៀនថា សាច់ឈាមរបស់ព្រះគ្រីស្ទមិនមានផ្ទុកនូវភាព
ចុះខុសដោយខ្លួនខាតតាមមរតកនៃអំពើហាបរយៈពេលបួនពាន់ឆ្នាំនេះ
គឺជាការផុសព្រះវិហាររបស់ហាបីឡូន ពីព្រោះការបង្កៀនថា
ព្រះគ្រីស្ទមិនមានទទួលយកភាពទន់ខុសដោយតាមមរតកទាំងនេះ
គឺជាគោលលទ្ធផលនៃមួយរបស់សាសនាកាតូលិក។

ហើយវិញ្ញាណមួយដែលមិនទទួលស្គាល់ថា
ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទមានយ៉ាងមកក្នុងសាច់ឈាម នេះមិនមែនមកពីព្រះទេ
ហើយនេះគឺជាវិញ្ញាណរបស់អ្នកប្រឆាំងនឹងព្រះគ្រីស្ទ

ដដែលអ្នករាល់គ្នាបានឮថាវានឹងមក

ហើយឥឡូវនេះវាក៏មាននៅក្នុងលោកិយ្យច្បាស់ហើយដង្ហែ ១ ឃ្លីហាន ៤:៣

ពីព្រោះមានអ្នកបញ្ជូនទៅជាច្រើនបានចូលមកក្នុងលោកិយ្យហើយ

គឺជាអ្នកដដែលមិនទទួលស្គាល់ថា ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទមានយាងមកក្នុងសាច់ឈាម។

អ្នកនោះហើយជាអ្នកបញ្ជូនទៅ និងជាអាន់ទីគ្រីស្ទ។ ២ ឃ្លីហាន ១:៧។

ព្រះវិហារនៃព្រះកាយរបស់ព្រះគ្រីស្ទ គឺជាព្រះវិហារនៃប្រកាយរបស់មនុស្សគ្រប់រូប។

«ព្រះគ្រីស្ទមិនស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពអំណោយផលដូចអាដាម

ដើម្បីបិទទុំទូរនឹងការល្អប្រសើររបស់សាតាំងនៅក្នុងទីរោងចក្រស្ថានសួគ៌សង្ឃឹមនោះទេ

ដូចដដែលអាដាមគួរមានល្អប្រសើរនៅក្នុងសួនអេដេន។

ព្រះរាជបុត្រនៃព្រះបាទបន្ទាប់ពីព្រះអង្គគ្រង ហើយយកធម្មជាតិរបស់មនុស្ស

បន្ទាប់ពីពូជពង្សមនុស្សសាធារណៈដូចព្រះអង្គនៃអស់រយៈពេលបួនពាន់ឆ្នាំ

ហើយចាកដោយពិសភាពដើមនៃភាពបរិសុទ្ធ និងសេចក្តីដ៏ទៀងត្រង់របស់ពួកគេ។ អំ

ពេលហេតុបន្ទាប់ពីស្ថានសួគ៌សាធារណៈដ៏គួរឲ្យខ្មាច់រាងរបស់វាលើពូជពង្សមនុស្សអស់ជាយូរ

ឆ្នាំមកហើយ; ហើយភាពចុះថយខាងរូបកាយ ខាងបញ្ញា និងខាងសីលធម៌

បានគ្របដណ្តប់ទូទាំងគ្រួសារមនុស្សទាំងមូល។»

«កាលអាដាមគួរអ្នកល្អប្រសើរវាយបុរាណនៅក្នុងសួនអេដេន

នោះគាត់នៅគុណសុភមង្គលប្រឡាក់នៃអំពើហេតុអ្វីហើយ។ គាត់ឈរនៅចំពោះព្រះ

ដោយកម្ពស់នៃភាពគ្រប់លក្ខខណ្ឌរបស់ខ្លួន។ អរយៈ

និងសមត្ថភាពទាំងអស់នៃការរស់គាត់ បានអភិវឌ្ឍសុខុមាលភាព

ហើយមានតុល្យភាពសមស្របដោយសុខដុមរមនា។»

«ព្រះគ្រីស្ទ នៅក្នុងទីរោងចក្រស្ថាននៃការល្អប្រសើរ

បានឈរនៅក្នុងកន្លែងរបស់អាដាម

ដើម្បីបិទទុំការសាកល្បងដដែលអាដាមមិនអាចទុំទុរបាន។ នៅទីនេះ

ព្រះគ្រីស្ទបានឈរជំនួសមនុស្សហេតុ

បួនពាន់ឆ្នាំបន្ទាប់ពីអាដាមបានបរិច្ចាគដូចព្រះតែហេតុបានរបស់គាត់។

ដោយបានបរិច្ចាគព្រះសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនៃព្រះ រដ្ឋមនុស្សសាធារណៈចេញទៅ

ពីមួយជំនាន់ទៅមួយជំនាន់ កាន់តែឆ្ងាយពីភាពបរិសុទ្ធ ដើម បុរាណ

និងចំណេះដឹងដដែលអាដាមធ្លាប់មាននៅក្នុងសួនអេដេន។

ព្រះគ្រីស្ទបានទុំទុរអំពើហេតុ និងភាពទន់ខ្សោយរបស់ពូជមនុស្ស

ដូចដដែលវាមានសភាពនៅពេលដដែលទ្រង់យាងមកនៃដី ដើម្បីជួយមនុស្ស។

ជំនួសពូជមនុស្ស

ទ្រង់បានទទួលយកលើអង្គគ្រងនូវភាពទន់ខ្សោយរបស់មនុស្សដដែលបានធ្លាក់ចុះ

ហើយទ្រង់គួរឲ្យរត់ទាល់នឹងការល្អប្រសើរទាំងអស់របស់សាតាំង

នៅគ្រប់ចំណុចដដែលមនុស្សនឹងគួររងការវាយបុរាណ។» Selected Messages, book 1, 267,

268.

នៅក្នុងឃ្លីហាន ជំពូកទីពីរ

ព្រះគ្រីស្ទមានព្រះបន្ទូលអំពីព្រះកាយរបស់ទ្រង់ថាជាព្រះវិហារ

ហើយព្រះវិហារ-ព្រះកាយរបស់ទ្រង់នោះ គឺជាប្រសិទ្ធភាពមនុស្សម្នាក់ដដែលមានសភាពទន់ខ្សោយ

បន្ទាប់ពីការល្អយថ្ងៃចុះអស់រយៈពេលបួនពាន់ឆ្នាំ។

ព្រះវិហារមនុស្សដដែលព្រះគ្រីស្ទបានយោងដល់នោះ

គួរឲ្យមានបង្កកើតឡើងពីគួរម្ល៉ឹងស្រមៃស្រែបបុរាមួយ។
កាលដល់ម្ល៉ឹងស្រមៃឡើងទៅលើសីលធម៌ ដើម្បីបិទទ្វារភូមិភូមិនិយម
និងសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការសង់ព្រះវិហារ
គាត់បានសុំនាក់នោះលើកនេះស្រែបបុរាមួយថ្មី។
អសេគោលបានយល់ដឹងពីការបញ្ចប់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រនៃគ្រឹះស្ថាននេះ «កណ្តាល»
ដំបងទាំងពីរ។ រយៈពេលចាប់ពីការបញ្ចប់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រនៃគ្រឹះស្ថាននេះ និងនគរខាងត្បូង
ដល់យុទ្ធសាស្ត្រគួរឲ្យមានបុរាណវត្ថុនោះ មានចំនួនស្រែបបុរាមួយឆ្នាំ ហើយវាគឺជា
«កណ្តាល» ឬរយៈពេលរវាងឆ្នាំ 1798 និង 1844។ ក្នុងរយៈពេលស្រែបបុរាមួយឆ្នាំនោះ
ព្រះយស្សីវបានសង់ព្រះវិហារខាងវិញ្ញាណ ដល់ទ្រង់នឹងយាងមកសម្ភារភូមិភូមិ
នោះពេលទ្រង់យាងមកជាអ្នកនាំសារនៃសេចក្តីសញ្ញា។
ក្នុងនាមជាអ្នកនាំសារនៃសេចក្តីសញ្ញា
ទ្រង់នឹងសរសេរភូមិភូមិនិយមរបស់ទ្រង់លើចិត្តរបស់បុរាណវត្ថុនោះ។ ភូមិភូមិនិយមនោះ
គួរឲ្យមានកំណត់ដោយផ្ទាល់ដូចជា ផ្ទាំងទីមួយមានបញ្ញត្តិបួន
ផ្ទាំងទីពីរមានបញ្ញត្តិបុរាមួយ។ រួមគ្នា វាគឺជាកំណត់ដោយលេខស្រែបបុរាមួយ។

ការប្រមូលផ្តុំអ្វីស្រដៀងគ្នាជាវិញ្ញាណចាប់ពីឆ្នាំ 1798 ដល់ 1844
កំណត់ដោយការប្រមូលផ្តុំអ្វីស្រដៀងគ្នាជាវិញ្ញាណ
ប៉ុន្តែវាគឺជាកំណត់ដោយការបង្កើតព្រះវិហារមួយផងដែរ។

ដោយមានមកដទៃ ដល់ជាថ្មីមានជីវិត មនុស្សមានបដិសេធមនៃ
ប៉ុន្តែព្រះមានជ័យលើស ហើយមានកម្មលើសសេ
ឯអ្នកកាលគ្មានក៏ដូចជាថ្មីមានជីវិតដែរ គួរឲ្យមានសង់ឡើងជាព្រះវិហារខាងវិញ្ញាណ
ជាបុរាណវត្ថុភាពបរិសុទ្ធ ដើម្បីបិទរយៈពេលវិញ្ញាណជាខាងវិញ្ញាណ ដល់ព្រះទទួលយកបាន
ដោយព្រះយស្សីវគ្រឹះស្ថាន។

ដូចនេះហើយ ក៏មានសេចក្តីនេះចង់ទុកក្នុងព្រះគម្ពីរថា៖ «មើល
យើងដាក់ថ្មីផ្សេងៗដល់ខាងមួយនៃសីលធម៌ ជាថ្មីដល់មានជ័យលើសសេ
និងមានកម្មលើសសេ ហើយអ្នកកាលដែលជឿលើទ្រង់
នោះនឹងមិនគួរអាម៉ាស់ឡើយ»។

ដូចនេះ ចំពោះអ្នកកាលគ្មានដែលជឿ ព្រះអង្គមានកម្មលើសសេបំផុត;
ប៉ុន្តែចំពោះពួកអ្នកដែលមិនស្គាល់បង្កគាប់ «ថ្មីដល់ពួកអ្នកកាលដែលមានបដិសេធមនៃ
ថ្មីនោះឯងមានគួរតាំងឡើងជាថ្មីផ្សេងៗដល់ខាងបំផុត» ហើយជា
«ថ្មីដល់ផ្ទៃខាងលើ និងជាថ្មីដល់បណ្តាលខាងក្រោមអិលដួល»
សម្រាប់ពួកអ្នកដែលជឿដល់ដោយសារព្រះបន្ទូល ព្រោះពួកគេមិនស្គាល់បង្កគាប់;
ហើយពួកគេក៏គួរឲ្យមានកំណត់ទុកសម្រាប់ការនោះដែរ។

ប៉ុន្តែ អ្នកកាលគ្មានជាពូជដល់មានជ័យលើសសេ ជាបុរាណវត្ថុយស្ថិតចេ
ជាជាតិសាសន៍បរិសុទ្ធ ជាបុរាណវត្ថុមួយសម្រាប់ទ្រង់ផ្ទាល់
ដើម្បីបិទរយៈពេលអ្នកកាលគ្មានបុរាណវត្ថុសរសេរព្រះគុណរបស់ព្រះអង្គ
ដល់មានហៅអ្នកកាលគ្មានចេញពីសេចក្តីងងឹត
មកកាន់ពន្លឺដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះអង្គ កាលពីមុន មិនមែនជាបុរាណវត្ថុមួយទេ
ប៉ុន្តែតែឡើយនេះ ជាបុរាណវត្ថុរបស់ព្រះជាម្ចាស់ហើយ កាលពីមុន
មិនមានទទួលសេចក្តីមកត្រឹមត្រូវណាទេ ប៉ុន្តែតែឡើយនេះ
មានទទួលសេចក្តីមកត្រឹមត្រូវណាហើយ។ 1 ពេត្រូវ 2:4-10។

ព្រះវិហារដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាឡើងពីឆ្នាំ 1798 ដល់ 1844 រួមមានមនុស្សសម្បជញ្ញវត្ថុដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនា «តង់តាំង» ឲ្យទៅកាន់ការមិនសុភាពបង្កគាប់។ ការមិនសុភាពបង្កគាប់របស់ពួកគេត្រូវបានបង្ហាញឲ្យយើងឃើញតាមរយៈការបដិសេធរបស់ពួកគេចំពោះ «បុរាណវិទ្យា» «ថ្មបដិសេធនៃពួកអ្នកសាងសង់ធម្មតា» ដដែលយ៉ាងពិត «ថ្មបដិសេធនៃការផ្ទេរឲ្យជំពប់» និង «ថ្មបដិសេធនៃការជំពប់ដួល»។

ពួកអ្នកដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនា «ព្រះជាម្ចាស់ធម្មតាស្ថាបនា» បានទទួលស្គាល់ «ថ្ម» ដ៏ល្អ «មនុស្សសាសនាបដិសេធនៃ» ថាជា «ថ្មបដិសេធនៃ» ហើយថាជា «ថ្ម» ដ៏ល្អ «ព្រះជាម្ចាស់ធម្មតាស្ថាបនា ហើយ» «មានតម្លៃវិសេស»។ ពួកអ្នកដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនា «ព្រះជាម្ចាស់ធម្មតាស្ថាបនា» គឺជា «ព្រះជាម្ចាស់តាំង» ដ៏ល្អឥតខ្ចី «កាលពីមុន» «មិនមែនជាបុរាណវិទ្យា ឬបុរាណវិទ្យា» នៅពេលនោះត្រូវបានក្លាយជា «បុរាណវិទ្យាបដិសេធនៃព្រះជាម្ចាស់»។ នៅពេលព្រះជាម្ចាស់បុរាណវិទ្យាឈឺពីរដុំមកជាមួយគ្នា ទ្រង់បាននាំពួកគេចេញពី «សាសនាដទៃ»។ ពួកគេត្រូវបានក្លាយជាបុរាណវិទ្យាបដិសេធនៃទ្រង់ នៅពេលទ្រង់នាំគ្រប់គ្រងពីរដុំមកជាមួយគ្នាជាតម្លៃ ក្នុងអំឡុងពេលស្ថាបនាឡើងពីឆ្នាំ 1798 រហូតដល់ឆ្នាំ 1844។

មានតម្លៃវិសេសប៉ុណ្ណោះ ហើយគ្រឹះនោះគឺព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ ឬនិមិត្ត «ថ្មបដិសេធនៃការផ្ទេរឲ្យជំពប់ដួល» ដ៏ល្អឥតខ្ចីនៃប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់ នោះគឺជា «បុរាណវិទ្យា» របស់ម៉ូសេ។ នៅពេលដែល «បុរាណវិទ្យា» ត្រូវបានបដិសេធនៅឆ្នាំ 1863 នោះគឺជាការបដិសេធព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ។

មហាបុរាណវិទ្យាព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនា ការសម្ភាសន៍ក្នុងដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់ ឆ្នាំ 1844 គឺជាការបំពេញសេចក្តីពុទ្ធបាតិកាពីរពាន់បីរយឆ្នាំកន្លងមកនោះ នោះកំណត់អត្តសញ្ញាណវិស័យក្នុងទីនេះ មួយ វិស័យក្នុងដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាពួកបរិវារ មួយ នគរមួយដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាពលរដ្ឋ។ គុណតម្លៃបំណងណាមួយសម្រាប់វិស័យក្នុងដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនា ដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់ ដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាអាទិភាពខ្ពស់ជាងអ្វីដែលព្រះមានព្រះបន្ទូលថា ជាគោលបំណងរបស់វិស័យក្នុងដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាឡើយ។

និងឲ្យពួកគេធ្វើវិធីបរិសុទ្ធមួយសម្រាប់ខ្ញុំ
ដើម្បីឲ្យខ្ញុំអាចស្ថានភាពនៅកណ្តាលពួកគេ។ និក្ខមន៍ 25:8។

ក្នុងព្រះគម្ពីរ
វិស័យក្នុងដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់នឹងបុរាណវិទ្យាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់
ដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាពលរដ្ឋ។ ឈឺពីរដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់
ដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់ជាបុរាណវិទ្យាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់
ត្រូវបានកំណត់ឲ្យក្លាយជាបុរាណវិទ្យាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់
ហើយវិស័យក្នុងដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាបដិសេធនៃពួកមិនសុភាពបង្កគាប់នឹងស្ថិតនៅកណ្តាលពួកគេ។
ការបកប្រែខ្មែរអំពីសំណួរនៅខាងលើនេះបង្ហាញឲ្យយើងឃើញពីពួកគេ
ដើម្បីបំភ្លឺបំភ្លឺអំពីសំណួរនោះកំពុងសួរពិតប្រាកដ នោះគឺជាការបដិសេធនៃ
«ពួកបរិសុទ្ធមួយអង្គ» នៅក្នុងខាងលើនេះបង្ហាញឲ្យយើងឃើញពីពួកគេ
ដ៏ល្អឥតខ្ចីស្ថាបនាសួរឲ្យយើងសំណួរនោះ។

បន្ទាប់មក ឧញ្ញាបានស្នើសុំឲ្យធម្មនាករកំពុងនិយាយ
ហើយវិសុទ្ធជម្ពុជានាករទៀតបាននិយាយទៅកាន់វិសុទ្ធជម្ពុជានាករនោះ ដល់កំពុងនិយាយថា
និមិត្តអំពីយញ្ញបូជាប្រចាំថ្ងៃ និងអំពីលទ្ធផលនៃនាំឲ្យមានភាពស្មោះត្រង់ នោះ
នឹងមានរយៈពេលដល់កាលណា ដើម្បីប្រគល់ទាំងទីបរិសុទ្ធ
និងពលបរិវារឲ្យគ្រូបាទជាន់ឈ្មោះម្នាក់ផងដែរ? ហើយគាត់បាននិយាយមកកាន់ឧញ្ញាថា
ដល់ពីរពាន់បីរយថ្ងៃ; បន្ទាប់មក ទីបរិសុទ្ធនឹងត្រូវបានសម្របសម្រួល។ ដានីយ៍លេខ 8:13, 14.

ព្រះដ៏វិសុទ្ធជម្ពុជានៅក្នុងស្រះស្រាវជ្រាវនោះ ត្រូវបានហៅថា «បរិសុទ្ធជម្ពុជយូបនោះ»,
ហើយសច្ចក្រឹតបញ្ជូនព្រះគ្រូបាទបកប្រែចេញពីពាក្យហេប្រឺ «Palmoni»
ដល់មានន័យថា អ្នកកប់ដ៏អស្ចារ្យ គឺអ្នកកប់អាថ៌កំបាំង។ នៅក្នុងអត្ថបទនោះ
ដល់ជាសសរគ្រឹះកណ្តាល និងជាមូលដ្ឋាននៃទិដ្ឋភាព Adventism
ព្រះគ្រីស្ទតំណាងអង្គក្នុងរូងដូចជាអ្នកកប់ដ៏អស្ចារ្យ។ ទ្រង់ផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងច្បាស់នូវ
កន្លងដៃដល់ទ្រង់កំណត់សម្គាល់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងទំនាយអំពីពលេវលេដដៃដៃបំផុតនៅ
ក្នុងព្រះគម្ពីរ និងទំនាយអំពីពលេវលេដ២,៣០០ថ្ងៃផងដែរ។

ទំនាយអំពីពលេវលេដដៃដៃបំផុតនោះ គឺជាពាក្យសម្របសម្រួលលោកម៉ូសេ
ដល់ជាប្រាំពីរដងនៃវិធីនីយ៍ ជំពូក២៦។
នោះគឺជាទំនាយដល់កំណត់អត្តសញ្ញាណការខ្មោចខ្មោច
និងការផ្ទុះចេញនៃការប្រកាន់ទាំងពីរដងនៃអ៊ីស្រាអែល ដល់ត្រូវបានកំណត់ថាជា «ពលបរិវារ»
ដល់នឹងត្រូវបានឈ្មោះនៅក្នុងខណៈដល់ខណៈ
កំណត់សម្គាល់អំពីទំនាយនៃការជាន់ឈ្មោះទីបរិសុទ្ធ។
ទំនាយទាំងពីរនេះបានសម្របចេញទៅក្នុងទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ១៨៤៤ បន្ទាប់ពីសុភ័យម៉ោយន
ស្រាវជ្រាវបានប្រមូលឈ្មោះពីដើមសម្រាប់ក្នុងរូងរបស់អ្នកនាំសារនៃសច្ចក្រឹតបញ្ជូន។

នៅពេលអាដរនៃទីសានបដិសេធសច្ចក្រឹតពិតប្រាកដបំផុតអំពីពលេវលេដពុយករណ៍
ដល់ទេវតាទាំងឡាយបានដឹកនាំឱ្យ William Miller យល់
នោះពួកគេបានផ្ទុះចេញឱ្យខ្លួនឯងដឹកនាំក្រុម។ នៅឆ្នាំ 1856
ដោយមានអត្ថបទទាំងប្រាំបីរបស់ Hiram Edson នោះ Palmoni
បានពុយយាមបន្តថ្ងៃពន្លឺអំពីប្រាំពីរគ្រា ប៉ុន្តែមិនបានផលអ្វីឡើយ។
ពួកគេបានបដិសេធសារនៃការនាំឱ្យដឹកនាំ
ហើយទទួលយកការបង្កាញដ៏សាហាវទាំងប្រាំបីរបស់ឡាវីកា
ដូច្នេះបានកំណត់អត្តសញ្ញាណខ្លួនឯងថាជាព្រះមាតាចារិកនៃទាំងប្រាំ។

រយៈពេលហុកសិបប្រាំឆ្នាំនៃ អសោយ ជំពូក ៧ ដល់កំណត់ឆ្នាំ 742BC, 723BC និង 677BC
នោះដើមរបស់វា ត្រូវបានផ្ទុះចេញទៅកាន់ក្នុងបុរេវត្តិសាស្ត្រចុងបញ្ចប់នៃឆ្នាំ
1798, 1844 និង 1863។ បុរេវត្តិសាស្ត្រចុងបញ្ចប់នោះ
ត្រូវបានកំណត់ដោយការប្រមូលផ្តុំដំបងទាំងពីរ នៅក្នុង អសេគោល ជំពូក ៣៧
ហើយសុភ័យម៉ោយនៃ សារបេតា
(ដូចដល់នាងត្រូវបានហៅនៅក្នុងភាសាក្រិកនៃព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី) គឺជាបុរេវត្តិសាស្ត្រ
នៃការដល់ព្រះទ្រង់បង្កើតទំនាក់ទំនងសម្រាប់ពន្យល់ឲ្យអ៊ីស្រាអែលខាងវិញ្ញាណ
នៅក្នុងយូដាខាងវិញ្ញាណ (ស្រុកដ៏រុងរឿង)
ក្នុងអំឡុងបុរេវត្តិសាស្ត្រនៃគរទីប្រាំមួយនៃទំនាយព្រះគម្ពីរ។ បុរេវត្តិសាស្ត្រនោះ
ដល់ជាចុងបញ្ចប់នៃទំនាយហុកសិបប្រាំឆ្នាំ
កំណត់ឲ្យការចាប់ផ្តើមនៃស៊ីស្តេមពិភពនៃដីក្នុងវិវរណៈ ជំពូក ១៣ ផងដែរ។
នោះដើមនៃគរទីប្រាំមួយនៃទំនាយព្រះគម្ពីរ

ការភ្ជាប់ដំបងពីរបងហាញពីចុងបញ្ចប់នៃគរទីបុរាមួយនៃនាយព្រះគម្ពីរ។
បុរេតុគិសាសតុរនោះមានបុរេតុគិសាសតុរសរូបគុណនៃស្តេចនៃនៃទ្រង់ប្បត្តស្តេច
និងស្តេចនៃនៃទ្រង់សាធារណរដ្ឋ។

តាមន័យពុយាករណ៍ អំណាចមួយ ឬស្តេចមួយ ឬជាតិមួយ ឬនគរមួយ ឬស្តេចមួយ
ឬក្រហលមួយ គឺជានិមិត្តតុល្យព្រាហ្មណ៍នៃអាចប្រើជំនួសគុណាន
អាស្រ័យលើបរិបទនៃវាក្យប្រាសប្រើ។
និមិត្តតុល្យព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នេះក៏ដូចជាទ្រង់នៃដំបងទាំងពីរផងដែរ
ដល់អសេគោលកំណត់អត្តសញ្ញាណជាជាតិពីរ។
នោះដើមបុរេតុគិសាសតុរពុយាករណ៍របស់សត្វពិផននៃដី
ស្តេចនៃប្បត្តស្តេចនៃប្រាសប្រើមូលដ្ឋានជាជាតិមួយ ឬជាស្តេចនៃមួយ។
នោះចុងបញ្ចប់នៃបុរេតុគិសាសតុរដូចគុណានោះ
ស្តេចនៃសាធារណរដ្ឋនឹងមករួមគុណជាមួយស្តេចនៃប្បត្តស្តេចដល់មានក្របតំបន់ធ្វើ
ដើម្បីបង្កក្រឹតជាជាតិមួយ។
ជាតិនោះនឹងក្លាយជាប្រជាជនមូលដ្ឋានមួយដល់សត្វពិសមុទ្រនោះក្នុងវិវរណៈ ១៣។
តាមកក្កិដ្ឋជា បុរសនិប្រើយើងបដិសេធមិនយើងបន្តទាល់អំពីបណ្តាសានប្រាំពីរដង
(ដល់គ្រូប្រាសអនុវត្តបុរាណនឹងគ្រូសារទាំងពីរនៃអ្វីស្រដៀងតាមពុយាករណៈ) នោះយើងពិ
ត្តាមិនអាចយើងប្រាសឡើយថាគ្រូសារតាមពុយាករណៈទាំងពីរនៃអ្វីស្រដៀងបុរាណនោះមាន
ក្លាយជាជាតិនៃអ្វីស្រដៀងខាងវិញ្ញាណនោះឆ្នាំ 1844 ដោយរបៀបណា។
បុរសនិប្រើយើងមិនអាចយើងបុរេតុគិសាសតុរនោះទេ នោះយើងពិតជា
«មិនដឹងអ្វីសោះ» អំពីរបៀបដល់បុរេតុគិសាសតុរនោះនោះដើមសហរដ្ឋអាមេរិកកំណត់អ
ត្តសញ្ញាណបុរេតុគិសាសតុរនោះចុងបញ្ចប់
ពេលដែលស្តេចនៃសាធារណរដ្ឋជ្រើសរើសការប្រមូលផ្តុំឡើងវិញ និងការភ្ជាប់រួមគុណ
ដល់គ្រូប្រាសបង្កាញជាប្រភពនោះដើមដោយស្តេចនៃប្បត្តស្តេច។
យើងនឹងបន្តពិចារណាសេចក្តីពិតទាំងនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្តទៀត។